

DANMARK VIL FORTSAT VÆRE BLANDT DE LANDE I OECD, HVOR TOPSKATTEGRÆNSEN SÆTTER TIDLIGST IND

I en international sammenligning ligger Danmark før den nye skattereform blandt de lande, hvor topskattegrænsen sætter tidligst ind. Topskattegrænsen svarer til et niveau, der udgør 1,1 gennemsnits-lønindkomst. Kun 6 OECD-lande har en indkomstgrænse for det øverste progressionstrin, der ligger lavere end i Danmark. Og lande som Sverige, Norge og Finland, vi normalt sammenligner os med, har alle en grænse, der ligger over den danske. Den lave indkomstgrænse er årsagen til, at der er relativt mange i Danmark, der i dag betaler topskat (svarende til 770.000 personer eller 16 pct. af skatteyderne i 2012). Når skattereformen i 2022 er fuldt indfaset, kommer topskattegrænsen i princippet til at udgøre 1,3 gennemsnits-lønindkomst. I OECD-sammenligningen betyder det, at Danmark rykker en placering, så der nu vil være 7 lande, der har en lavere indkomstgrænse for det øverste progressionstrin end Danmark. Skal Danmark have en topskattegrænse som OECD-gennemsnittet, skal den hæves til 3,2 gennemsnitsløn eller 1,2 million kr. Ser man på udviklingen i topskattegrænsen historisk, så er den vokset med 2,6 pct. årligt i perioden 1994-2009. I samme periode har lønstigningerne udgjort 3,8 pct. (1,2 pct.point mere end den årlige regulering af topskattegrænsen). Dermed har topskattegrænsen reelt ikke fulgt lønudviklingen. Det kan være med til at forklare, at antallet af topskatteydere voksede med 50 pct. fra 1994 til 2009 (fra 616.000 til 928.000 personer). I perioden 2012-2022 skal topskattegrænsen, pga. den nye skattereform, reguleres med 1,8 pct.point mere end den normale regulering af topskattegrænsen. Ud fra de historiske erfaringer er der en risiko for, at den underliggende regulering af topskattegrænsen reelt bliver mindre end lønudviklingen. I så fald flyttes der ikke 275.000 personer ud af topskatten.

Skattereformen øger topskattegrænsen med 57.900 kr. (fra 409.100 kr. i 2014 til 467.000 kr. i 2022). Denne forhøjelse af topskattegrænsen betyder alt andet lige, at 275.000 personer ikke længere skal betale topskat (når indfasningen i 2022 er fuldendt). Antallet af topskatteydere reduceres fra 715.000 personer¹ til 440.000 personer i 2022, jf. tabel 1. For de personer, der med forhøjelsen slipper for at skulle betale topskat, sænkes marginalsatten med ca. 14 pct.-point. (fra 56,1 til 42,3 pct.). Forhøjelsen af topskattegrænsen med ca. 58.000 kr. indebærer en forøgelse af arbejdsudbuddet på ca. 5.600 personer. Det umiddelbare provenutab udgør 4,6 mia. kr. Tilbageløb af afgifter (skattelettelsen omsættes til forbrug i forretningerne) sender 1,1 mia. kr. tilbage i statskassen. Adfærdsvirkningen svarende til 5.600 ekstra i beskæftigelse sender 1,6 mia. kr. tilbage i statskassen (når der arbejdes mere, så øges skattegrundlaget). Den varige virkning på de offentlige finanser efter tilbageløb og adfærd udgør dermed 1,9 mia.kr.²

Tabel 1 - Antal topskatteydere og topskatteydere som andel af skattepligtige i alt, 1994-2022

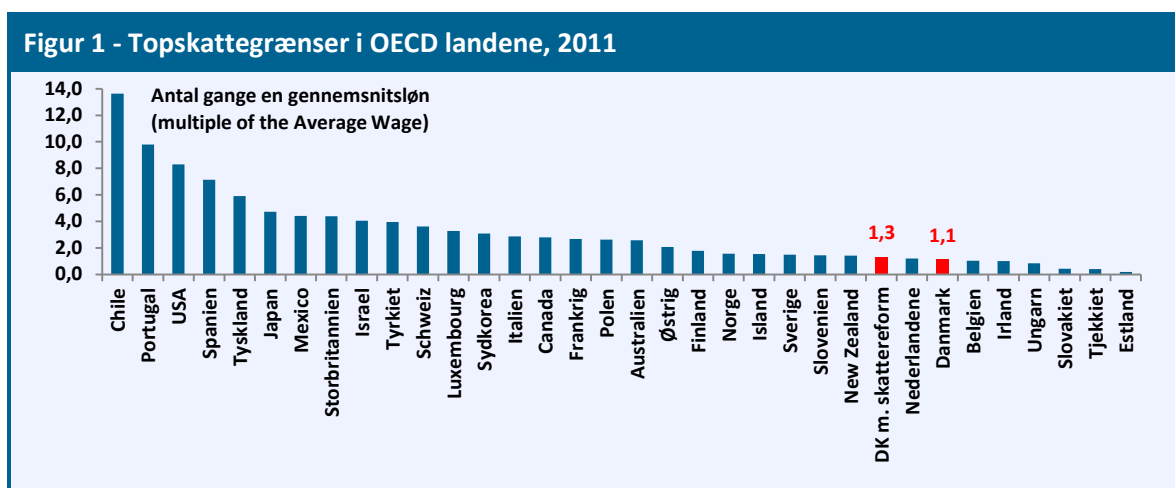
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2022
Topskatteydere (tusinde)	616	649	639	685	697	861	845	867	855	819	836	862	901	953	1003	928	651	710	770	440
Topskatteydere som andel af skattepligtige i alt	13,6	14,2	14,0	15,0	15,3	18,8	18,4	18,8	18,5	17,7	17,9	18,4	19,0	19,8	20,6	18,9	13,2	14,9	16,1	

Kilde: Statistikbanken.dk (PSKAT3), Skatteministeriet og Udkast til lovforslag om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungedydelse (SAU alm. del bilag 305)

I 2012 udgør antallet af topskatteydere 770.000 personer. Forhøjelsen af topskattegrænsen fra 389.900 i dag til 409.100 kr. i 2014 er en del af VKs Forårspakke 2.0 (denne del har Thorning-regeringen overtaget fra VK-regeringen).

¹ Antal topskatteydere når topskattegrænsen forhøjes til 409.100 kr. i 2014 som følge af VKs Forårspakke 2.0

² Jf. Forslag til Lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungedydelse.

Kilde: OECD Tax Database & OECD Taxing Wages, Økonomisk Redegørelse - Maj 2012 samt Forslag til Lov om ændring af ligningsloven, personskatteoven og lov om en børne- og ungeydelse

I en international sammenligning ligger Danmark ifølge OECD blandt de lande, hvor topskattegrænsen (dvs. det øverste progressionstrin) sætter tidligst ind, jf. figur 1 ovenfor. I OECDs opgørelse sættes topskattegrænsen i forhold til en gennemsnitlig lønindkomst. I 2011 udgjorde den gennemsnitlige lønindkomst på arbejdsmarkedet i Danmark 382.850 kr.³, mens topskattegrænsen nås med en bruttoindkomst på 423.800 kr. (svarende til 389.900 kr. efter arbejdsmarkedsbidrag). Dermed svarer topskattegrænsen til et niveau, der udgør 1,1 gennemsnitslønsindkomst. Kun 6 OECD-lande har en indkomstgrænse for det øverste progressionstrin, der ligger lavere end i Danmark. Den lave indkomstgrænse er årsagen til, at der er relativt mange i Danmark, der i dag betaler topskat (svarende til 770.000 personer eller 16 pct. af skatteyderne i 2012).

Ifølge skattereformen rykkes topskattegrænsen med 57.900 kr. (efter arbejdsmarkedsbidrag) frem mod 2022. Endvidere gennemføres en forhøjelse af topskattegrænsen på ca. 20.000 kr. fra VKs Forårspakke 2.0. OECDs opgjorte gennemsnitsindkomst udgør i 2013-niveau 398.300 kr.⁴ Den endelige topskattegrænse nås i 2022 ved en bruttoindkomst på 507.600 kr.⁵ (2013-løn-niveau) Topskattegrænsen kommer da til at udgøre 1,3 gennemsnitslønsindkomst. Dermed er vi efter reformen det land i OECD, hvor topskattegrænsen sætter 8. tidligst ind, jf. figur 1.

Tabel 2 - topskattegrænsen i Danmark, 1994-2012

År	Topskattegrænse
2012	389.900
2011	389.900
2010	389.900
2009	347.200
2008	335.800
2007	327.200
2006	318.700
2005	311.500
2004	304.800
2003	295.300
2002	285.200
2001	276.900
2000	267.600
1999	258.400
1998	251.200
1997	244.600
1996	243.100
1995	236.600
1994	234.900

Kilde: Skatteministeriet

De øvrige nordiske lande - Sverige, Finland, Norge og Island - har alle en topskattegrænse, der ligger over den danske. Ser man på, hvor den øverste marginalskat i gennemsnit sætter ind i OECD, svarer dette til en indkomst på 3,2 gennemsnitslønsindkomst, jf. figur 2. Hvis vi i Danmark skal have en topskattegrænse som OECD-gennemsnittet, så skal topskattegrænsen ganges med 2½ til knap 1,2 mio. kr. Det ville i givet fald betyde, at topskatten ville blive en regulær millionærskat. Under 35.000 personer ville betale en sådan topskat i Danmark.

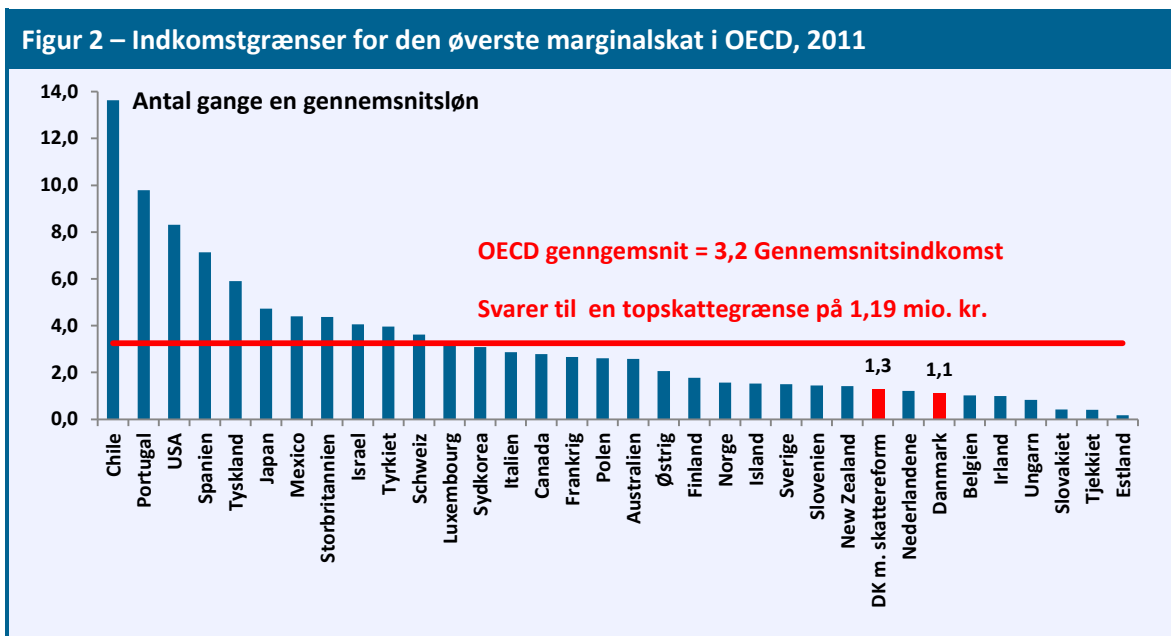
Det ville gavne dansk økonomi at få skubbet topskattegrænsen derop, da mange hundrede tusinder vil ryge ud af topskatten og de vil få reduceret marginalsatten fra 56,1 til 42,3 pct. Det

³ OECD Taxing Wages 2010-2011

⁴ Beregnet ud fra lønstigningen i 2012-13, jf. Økonomisk Redegørelse - maj 2012

⁵ 467.000 kr. / (1-0,08) = 507.600 kr.

vil øge tilskyndelsen til at arbejde ekstra. Det kan være rationelt at reducere eller fjerne topskatten helt, hvis man hæver topskattegrænsen til 1,2 mio. kr. De økonomiske vismænd har fundet⁶, at en reduktion i marginals-katten for de 10 pct. højestlønnede er selvfinansierende. Dermed vil det være gratis for staten, at fjerne en del af topskatten for de højestlønnede. Fordi de aller højest lønnede reagerer relativt kraftigt på marginals-katten. Ved at de fx arbejder mindre, eller ved at selvstændigt erhvervsdrivende takker nej til bestillinger mv.

Kilde: OECD Tax Database & OECD Taxing Wages, Økonomisk Redegørelse - Maj 2012 samt Forslag til Lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungeydelse

Ser man på udviklingen i topskattegrænsen historisk, så er den blevet øget med 2,6 pct. årligt i perioden 1994-2009. I samme periode har lønstigningerne udgjort 3,8 pct. (1,2 pct.point mere end den årlige regulering af topskattegrænsen). Dermed har topskattegrænsen reelt ikke fulgt lønudviklingen, jf. tabel 2 og 3. En af årsagerne kan være, at det gennemsnitslige pensionsbidrag er blevet væsentligt udbygget siden 1994. Det reducerer den lønstigningstakt, der anvendes til beregning af tilpasningsprocenten og dermed reguleringstallet for bl.a. topskattegrænsen.

Tabel 3 - Udviklingen i lønnen og topskattegrænsen, 1994-2009

	Gns. årlig vækst
Lønudvikling	3,8%
Topskattegrænsen	2,6%

Kilde: Skatteministeriet & Dansk Arbejdsgiverforening.

Anm.: Lønudviklingen beskriver udviklingen i lønmodtagernes timefortjeneste ekskl. Genetillæg.

Det kan være med til at forklare, at antallet af topskatteydere voksede med 50 pct. fra 1994 til 2009 (fra 616.000 til 928.000 personer).

I perioden 2012-2022 skal topskattegrænsen reguleres med 1,8 pct.point mere end den normale regulering af topskattegrænsen (da man ekstraordinært rykker topskattegrænsen med 57.900 kr.), jf. tabel 4. Ud fra de historiske erfaringer er der en risiko for, at den underliggende regulering af topskattegrænsen reelt bliver mindre end lønudviklingen. I så fald flyttes der ikke 275.000 personer ud af topskatten.

⁶ Det Økonomiske Råd: Dansk Økonomi - Efterår 2011

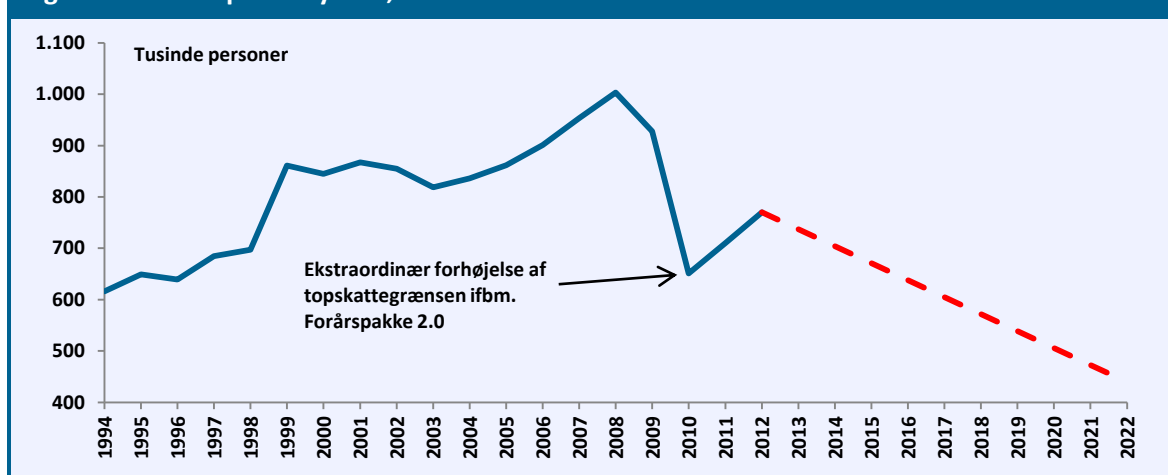
Tabel 4 - Topskattegrænsen efter gældende regler og med skattereform, 2012-2022

(Tusinde kr.)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Gns. årlig vækst
Foreslået topskattegrænse	389,9	421,0	441,1	444,5	446,3	448,2	456,0	459,2	464,5	466,0	467,0	1,82%
Topskattegrænse efter gældende regler	389,9	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	409,1	

Kilde: Udkast til lovforslag om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungeydelse (SAU alm. del bilag 305)

Forhøjelsen af topskattegrænsen fra 409.100 kr. til 467.000 kr. medfører et umiddelbart provenutab på 4,6 mia. kr. Forhøjelsen af topskattegrænsen fra 389.900 kr. til 409.100 kr., som var en del af VK-regeringens Forårspakke 2.0 (og blev udskudt til 2014 som en del af Genopretningspakken), medfører et provenutab på 1,7 mia. kr. Finansministeriet skønnede i Økonomisk Redegørelse maj 2012, at topskatten i 2013 ville give et provenu på 21,8 mia. kr.⁷ Når indfasningen af den forhøjede topskattegrænse er fuldendt, vil topskatten i 2013-niveau udgøre 15½ mia. kr. eller 0,8 pct. af BNP.

Figur 3 - Antal topskatteydere, 1994-2022

Kilde: Statistikbanken.dk (PSKAT3), Skatteministeriet og Udkast til lovforslag om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungeydelse.

Dette notat er muliggjort ved donation fra **KRAKS FOND**

⁷ Jf. Økonomisk Redegørelse - maj 2012, Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om genopretning af dansk økonomi & Forslag til Lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og lov om en børne- og ungeydelse